

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-338/14

Judecătoria Dondușeni

Judecător: L.Danișișin

DECIZIE

În numele Legii

05 noiembrie 014

mun.Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Având în componență sa:

Președintele ședinței

Gh.Scutelnic

Judecătorii

I.Talpa și S.Melnic

Grefiera

L.Urușciuc

Cu participarea

Procurorului

V.Costaș

Avocatului

A.Janu

A judecat în ședință publică apelul declarat de procurorul în procuratura raionului Dondușeni Aurel Grigoriev împotriva sentinței Judecătoria Dondușeni din 6.1.013 prin care -

xxxxNUMExxxx, a.n. xxxxDATA_NASTERIIxxxx, originar și domiciliat în s.xxxxORAS_SATxxxx, r-nul , studii superioare, divorțat, supus serviciului militar, pensionar, la evidența dispanserică la medicii narcolog și psihiatru nu se află, cetățean al R.Moldova, fără antecedente penale.

A fost achitat pe art.190 alin.(4) CP pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost admisă, în principiu, acțiunea civilă înaintată de xxxNUMExxxx, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Cauza s-a aflat în procedură de examinare în instanța de fond de la 04.03.013 pînă la 6.1.013 și în instanța de apel de la 30.01.014 pînă la 19.11.014.

Cercetînd apelul declarat, Colegiul penal,

a constatat:

Prin sentința pronunțată instanța de fond a reținut, că xxxNUMExxxx a fost pus sub învinuire de către organul de urmărire penală, că în anul 007, sub pretextul că dorește să-și sădească livadă de meri, prin abuz de încredere și înșelăciune a însușit suma de 90000 lei de la cet.xxxxNUMExxxx, încredințîndu-l că Ministerul Agriculturii al RM conform Hotărîrii Parlamentului îi va repartiza bani în sumă de 150 000 lei pentru stimularea înființării de plantații pomicole și prin urmare va avea surse pentru a-i restitui datoria. Ulterior, în perioada anilor 008-009, xxxNUMExxxx din suma de 90000 lei, i-a restituit lui xxxNUMExxxx numai suma de 7000 lei, restul sumei de 63000 lei, obligîndu-se prin recipisă să o restituie pînă la data de 1.1.009, care pînă la moment nu a restituit-o. Organul de urmărire penală invocă, că în urma acțiunilor sale cet.xxxxNUMExxxx, avînd scopul însușirii, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobîndit ilicit de la xxxNUMExxxx bani în sumă totală de 63000 lei, astfel cauzîndu-i un prejudiciu material considerabil în mărime de 63000 lei.

Potrivit învinuirii, acțiunile lui xxxNUMExxxx de către organul de urmărire penală au fost încadrate în infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(4) CP – adică prin acțiunile sale social periculoase intenționate xxxNUMExxxx ar fi săvîrșit infracțiunea de *escrocherie*, după semnele calificative: „Dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, săvîrșită în proporții mari”.

Sentința adoptată de instanța de fond a fost atacată cu apel de către procurorul în procuratura raionului Dondușeni Aurel Grigoriev, motivul invocat fiind ilegalitatea sentinței. Apelantul consideră că, instanța de fond a apreciat eronat declarațiile martorilor apărării și numai în detrimentul ușurării situației inculpatului V.D. De asemenea, se invocă faptul, că prima instanță a luat drept bază pentru adoptarea sentinței numai declarațiile inculpatului, precum că el numai a semnat, dar nu a ridicat de la bancă careva sume bănești, dar nu a apreciat la justa valoare informația oficială parvenită de la o instituție bancară și anume BC “”, filiala. Apelantul menționează, că în cadrul examinării cauzei, cît și în motivarea sentinței instanța nu a constatat careva acțiuni din partea inculpatului V., care ar demonstra intenția de a achita datoria, decît numai faptul posibilității acestei achitări. Solicită admiterea apelului, casarea sentinței

instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri prin care V.D să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) CP, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 5 ani. De admis acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată N.V și de încasat din contul lui V.D în beneficiul lui N.V suma de 63000 lei.

În ședința instanței de apel procurorul participant a susținut apelul declarat pe motivele invocate în el.

Inculpatul V.D și avocatul A.Janu, care l-a asistat, au solicitat respingerea apelului cu menținerea sentinței instanței de fond fără modificări.

Partea vătămată N.V a pledat pentru respingerea apelului ca nefondat, deoarece el consideră, că V.D nu a comis careva acțiuni de escrocherie în adresa sa, acesta doar nu a achitat datoria față de el. S-a adresat cu cererea respectivă la procuratură la sfatul unui prieten care lucrează în această instituție, doar în scop de a-l speria puțin pe V.D.

Verificând argumentele în apelul înaintat, ascultând participanții, studiind materialele cauzei, Colegiul penal consideră apelul declarat ca nefondat și necesar a-l respinge, menținând fără modificări sentința pronunțată de instanța de fond.

Soluția colegiului se întemeiază pe prevederile art.414 alin.(1) și alin.() CPP potrivit cărora, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță, dispunând de dreptul procesual de a le da o nouă apreciere.

Potrivit art.415 alin.(1) CPP – Judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o sentință de condamnare fără audierea învinutului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

În respectarea acestor prevederi procedurale Colegiul Penal, a admis demersul părții acuzării privind reluarea cercetării judecătorești potrivit modului stabilit pentru prima instanță, dispunând audierea nemijlocită în ședința instanței de apel a părții vătămate N.V, inculpatului V.D și prezentarea bazei probante scrise care părțile au considerat-o pertinentă, concludentă și utilă pentru justa soluționare a cauzei.

După îndeplinirea respectivelor prevederi legale, Colegiul penal consideră, că instanța de fond dispunând achitarea inculpatului xxxNUMExxxx de sub învinuirea formulată pe art.190 alin.(4) CP pe motiv, că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii, a adoptat o hotărâre legală și temeinică, bazată pe întreg ansamblul probant care cert dovedește nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Instanța de fond corect a constatat lipsa elementului constitutiv al infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) CP și anume – latura subiectivă a infracțiunii care se manifestă prin intenție directă.

Potrivit prevederilor art.5 CP se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.

Latura subiectivă a escrocheriei se manifestă prin vinovăție sub formă de intenție directă, pentru calificarea faptei pe art.190 CP este obligatorie stabilirea scopului special – a scopului de cupiditate, primirea bunurilor cu condiția unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul face promisiuni false, însă la momentul intrării în stăpînirea asupra acestor bunuri urmarea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

Intenția directă se manifestă prin faptul, că persoana își dă seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, prevede urmările prejudiciabile ale acesteia și dorește survenirea acestor urmări.

Vinovăția persoanei în săvîrșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul cînd instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetînd nemijlocit toate probele prezentate, iar dubiile care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute la art.385 CPP.

Instanța de apel constată, că aceste prevederi legale în prezenta cauză au fost respectate, fapt ce demonstrează, că procesul penal de achitare a inculpatului V.D a fost unul echitabil în sensul art.6 CEDO coraportat la prevederile art.8 al.(3) CPP ce stabilește, că concluziile despre vinovăția persoanei de săvîrșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Întreg ansamblul probelor care au fost prezentate și cercetate în instanța de fond și cea de apel, confirmă doar faptul că acțiunile lui V.D nu cad sub incidența legii penale, iar natura raporturilor juridice apărute între el și N.V sunt niște relații civile.

V.D atît pe parcursul urmăririi penale, în ședința judiciară a instanței de fond, cît și în instanța de apel nu a negat faptul existenței datoriei față de N.V care s-a obligat să o restituie, însă în virtutea situației grele financiare nu a fost posibil de restituit în întregime suma de bani lui N.V, restituind doar o parte din aceasta (7000 lei), obligîndu-se prin recipisă să restituie și restul sumei, care constituie 63000 lei părții vătămate.

Colegiul penal conchide, că însăși declarațiile părții vătămate N.xxxxNUMExxxxu confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, deoarece din conținutul lor nu rezultă, că inculpatul a avut intenția de a dobîndi ilicit suma de bani de la partea vătămată prin înșelăciune și abuz de încredere, dar se constată faptul că inculpatul V.D a luat cu împrumut de la N.V producție agricolă și anume făină de grîu în valoare de 90000 lei și prin recipisă contrasemnată de el s-a obligat de a restitui acestuia suma împrumutată,

restituind doar o parte din bani, din motivul situației financiare grele la moment. Instanța de fond corect a constatat, că V.D nu a refuzat să restituie datoria părții vătămate, de rînd ce a mai achitat o parte din banii acesteia (7000 lei), obligîndu-se să achite restul sumei, astfel, s-a conchis că între părți a existat un acord de voință, între ele persistînd relații civile, ceea ce mărturisește despre lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) CP al RM.

Acțiunile întreprinse de inculpatul V.D nu pot fi apreciate drept metode sub care se prezintă escrocheria, deoarece prin intermediul acestor acțiuni, inculpatul nu a exercitat careva influență asupra conștiinței și voinței victimei, dezinformîndu-i conștient realitatea. Mai mult că, în ședințele de judecată s-a constatat cu certitudine că inculpatul V.D a restituit o parte din datorie lui N.V, însă din motivul problemelor financiare nu a restituit întreaga sumă, ceea ce denotă că inculpatul nu a avut intenția de a se eschiva de răspunderea contractuală, întocmind o recipisă în acest sens.

Nici în prima instanță, nici în instanța de apel partea acuzării nu a prezentat probe pertinente, concludente și utile care ar fi demonstrat cert că inculpatul încă de la bun început au avut intenția de a înșela partea vătămată și de a nu achita suma de bani datorată acestuia.

Colegiul penal consideră, că între părți au avut loc niște relații civile, deoarece partea vătămată, dispunînd de recipisa eliberată de inculpatul V.D prin care și-a asumat obligațiunea de a restitui datoria, putea să-și apere drepturile sale adresîndu-se în ordinea procedurii civile.

În acest aspect, se menționează, că în sensul art.6 al Convenției Europene, noțiunea de „acuzatie în materie penală” este distinctă de noțiunea „drepturi și obligații cu caracter civil”, astfel, în cauza *Ringvold v.Norvegia* din 11.0.003, Curtea Europeană a notat că „... faptul că o lege, care poate permite o cerere de despăgubire în virtutea dreptului cu privire la prejudiciu, include și elemente obiective constitutive ale unei infracțiuni penale, nu reprezintă, în pofida gravității acestei infracțiuni, un motiv suficient pentru a considera ca persoana responsabilă de obligațiile cu caracter civil, să fie acuzată de o infracțiune penală”.

Conform art.8 CPP „(1) Persoana acuzată de săvîrșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atîta timp cît vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă.

() Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

(3) Concluziile despre vinovăția persoanei de săvîrșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului.”

Astfel, instanța de fond a ținut cont de dispozițiile art.1 prot.4 al CEDO care prevăd că nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv, că nu este în măsură să execute o obligație contractuală.

Analizînd în cumul toate probele acumulate, instanța de apel consideră, că instanța de fond a dat apreciere din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității fiecărei probe, a adoptat o hotărîre întemeiată și a luat în considerație toate împrejurările cauzei, iar învinuirea adusă inculpatului este nefundată, deoarece acuzarea nu a prezentat probe care ar dovedi vinovăția inculpatului V.D în săvîrșirea faptei prejudiciabile ce i se impută.

În respectiva situație, Colegiul penal consideră, că învinuirea formulată lui xxxNUMExxxx pe art.190 alin.(4) CP al RM în lipsa laturii subiective a respectivei componente de infracțiune constituie o învinuire nefundată, nefiind demonstrată încă de la începutul presupusei fapte prejudiciabile intenția inculpatului de nu-și onora obligațiile asumate.

Instanța de fond întemeiat și legal a constatat în sentința pronunțată, că acțiunile lui V.D nu cad sub incidența legii penale, iar natura raporturilor juridice apărute între el și N.V sunt niște relații civile.

La fel, prima instanța corect a lăsat acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată N.V fără examinare, explicîndu-i dreptul de a înainta o asemenea acțiune în conformitate cu prevederile CPC al RM, ținînd cont că pentru stabilirea sumei despăgubirilor convenite părții civile este necesară administrarea de probe întru confirmarea sumei prejudiciului material și moral. Conform prevederilor art.387 alin.(0) și alin.(3) CPP se stabilește, că în cazul cînd se dă o sentință de achitare, instanța:) nu se pronunță asupra acțiunii civile dacă inculpatul a fost achitat pentru că nu sînt întrunite elementele infracțiunii sau există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei, prevăzute în art.35 al Codului penal.

8.35pt;line-height:normal">(3) În cazuri excepționale cînd, pentru a stabili exact suma despăgubirilor convenite părții civile, ar trebui amînată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Din considerentele expuse, Colegiul penal consideră apelul declarat absolut nefondat și necesar a fi respins.

Conducîndu-se de art. 415 alin.(1), pct.1) lit.c), 417-418, CPP al R.Moldova, Colegiul penal,-

d e c i d e:

Apelul procurorului în procuratura raionului Dondușeni Aurel Grigoriev declarat împotriva sentinței judecătorei Dondușeni din 6.1.013 în cauza lui xxxNUMExxxx se respinge ca nefondat cu menținerea sentinței în cauză fără modificări.

5in;line-height:normal"> Decizia e susceptibilă pentru executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 (treizeci) de zile de la pronunțare.

Adoptată și pronunțată public la 05.11.014.

Decizia motivată a fost pronunțată și înmînată părților la 19.11.014.

Președintele de ședință:

Judecătorii :